

Lacus & Flumi-
na.

Mare.

Portus.

Montes.

Silva.

Opera publica.

Ratio gubernandi

Castellum puellarum dicitur: quod vere est *Alatum* illud *Castrum* Ptolemæi. Sunt & aliæ hujus regni urbes & opida insignia quæ suis locis in particulari descriptione adponemus. In vallibus plurimi sunt Lacus, Paludes, Fontesque & Fluvii piscosissimi, quorû pars maxima è Monte Grampio oritur, de quibus in descriptione proxima mentionem faciemus. Mare ipsum, Ostreis, Halece, Corallis, Mytilis, Conchisque diversi generis plenissimum. Multos etiâ Scotia passim Portus habet & aditus marinis aquis pervios; inter quos *Letha* Portus commodissimus. Regio ipsa aspera & montosa admodum est, & in ipsis montibus, habet æquatam agri planitiem pecori pabulum ubertim suppeditantē. Inter Montes maximus *Grampius*, qui mediam Scotiam intersecat. Hic vulgo *Grasbain* seu *Gratzhaine*, id est mons incurvus dicitur: is enim a Germanici maris littore ad ostia *Dea* fluvii per mediam hanc regionem in Hibernicum mare tendens ad Lacum *Lomundum* sistitur, qui etiam Pictorû olim, Scotorumque regni limes erat. Ad Aberdoniam Montes sunt silvosi. Hic creditur fuisse *Silva Caledonia*, Lucio Floro *Saltus Caledonius* in immensum spatium diffusa, procerisque arboribus invia, & Grampio monte divisa. Scotos autem non postremos inter Europæos fuisse qui Christianam Religionem amplexi sint, eamque præ reliquis servaverint & coluerint, non solum scripta & monumenta, verum etiam templa, cœnobîa, monasteria, xenodochia, & aliâ religioni devota loca testantur. Est & Edinburgi Palatiû regiû de quo supra, valde superbû & magnificum, & in medio urbis Capitolium. Habentque Duces, Comites, Barones & Proceres Regni in ipsa urbe sua Palatia, quando ad Comitîa vocantur. Urbs ipsa non est constructa ex coctis, sed naturalibus & quadris lapidibus, ut etiam singulæ ædes magnis Palatiis possint comparari. Sed de his satis, ad reliquas partes transeamus. Populusoticus in tres ordines dispescitur, in *Ecclesiasticum*, *Nobilitatem*, & *Plebem*. *Ecclesiasticus* ordo duos habet Archiepiscopos: S. *Andrea* totius Scotiæ Primatem, & *Glasgoensem*. Archiepiscopo S. *Andrea* octo subsunt Episcopatus, *Dunkeldensis*, *Aberdoniensis*, *Moraviensis*, *Dumblanensis*, *Brechinensis*, *Rossensis*, *Cathariensis*, & *Orkneyensis*. *Glasgoensis* tres, *Candida casa*, *Lismoriensis* sive *Argadiensis*, *Sodorensis* seu Insularum, videlicet *Sura*, *Mula*, *Yle*, & c. *Nobilitatis* ratio hæc est: ut primum locum obtineant Rex filiique Regis, partu legitimo editi, quorum si plures sunt, natu maximus *Princeps* Scotiæ, reliqui absolute *Principes* dicuntur. Rex autem cum publice inauguratur, populo universo sancte promittit se Leges & majorum Ritus veteraque Instituta servaturum, eoque jure quod a Majoribus accepit usurum. Secundum locum obtinent *Duces*: Tertium *Comites*: Quartum illi *Nobiles* qui apud alias nationes extra Insulam non vigent & a Scotis *My Lords* appellantur. Quod nomen tantam dignitatem in se continet, ut etiam illud Episcopis, Comitibus & summis Magistratibus honoris ergò tribuant. Hosce Magnates posses dicere. Quintum locum *Equites Armati* aut *Barones* sibi vendicant, qui *Lords* dici solent. In Sextum & ultimum locum rejiciuntur illi, qui nullo certo honoris titulo insigniti, sed nobili familia prognati vulgo *Gentlemen* appellantur, ut sunt fratres & filii Comitum, Dominorum, Equitum auratorum natu minores: qui in nullam hæreditatis partē succedunt, siquidem ea tota in filiû natu maximum conservandarum familiarum causa jure Scotico devolvitur. Plebs autem omnes qui divitiis affluunt, quique hospitalitatis & clientelarum nomine bene audiunt, hoc fere titulo (*Gentlemen*) semper decorat.